

Pracovná skupina: Prezídium COPA, 24. a 25. februára 2022

Spoločné prezídiá COPA a COGECA

Predsedali prezidentka COPA Christiane Lambertová (FR) a prezident COGECA Ramon Armengol (ES).

Výmena názorov s Julienom Denormandiem (minister poľnohospodárstva FR) o prioritách FR PRES v kontexte potravinovej sebestačnosti a nezávislosti poľnohospodárstva

FR ministra kvôli situácii na Ukrajine zastúpil reprezentant ministerstva, ktorý referoval o hlavných prioritách FR predsedníctva. Hlavnou prioritou bude zavedenie recipročných štandardov a dovozov do EÚ, Komisia by mala svoju správu k zrkadlovým doložkám zverejniť v júni 2022. FR PRES sa bude usilovať o zaistenie súladu medzi iniciatívami EZD a obchodnou politikou EÚ. Rada plánuje do júna vypracovať stanovisko k téme maximálnych limitov rezíduí pri dovozoch, v marci zas budú pokračovať diskusie k odlesňovaniu a novej lesnej stratégii. Ďalšou prioritou je uhlíkové poľnohospodárstvo, podľa zástupcu FR treba využiť potenciál poľnohospodárskej pôdy na ukladanie uhlíka. Dôležité bude dokončiť reformu SPP a jej správne vykonávanie. Plánujú sa zaoberať aj posilňovaním štandardov dobrých životných podmienok zvierat, špecificky sa budú usilovať o pokrok vo vakcinácii proti vtácej chrípke.

Diskusia:

Na otázky viacerých reprezentantov o vykonávaní novej SPP zástupca FR ministerstva uviedol, že farmári a členské štáty musia pravidlá poznať čo najskôr. Administratíva novej SPP musí byť jednoduchá, za veľký úspech v EÚ označil poľnohospodárske družstvá. K otázke IE reprezentanta o ochrane príjmov poľnohospodárov zdôraznil za zásadné väzby medzi poľnohospodármi a dodávateľskými reťazcami. V kontexte prebiehajúcej vojny na Ukrajine sa ukazuje, aká nebezpečná by bola strata potravinovej suverenity EÚ. Preto musí byť zaistená konzistentná európska produkcia a poľnohospodárom náležitý príjem.

ES zástupca k prebiehajúcej revízii smernice o udržateľnom používaní pesticídov uviedol, že tieto prostriedky sú pre rastliny liečivom, pričom riadenie použitia týchto látok dosiahlo veľký pokrok. Upozornil, že v súčasnosti sú chemické pesticídy používané ako posledná možnosť, pričom alternatív je nedostatok. EÚ produkcia spĺňa najvyššie štandardy.

Prezidentka COPA na záver upozornila na súčasnú kritickú situáciu v Európe, preto je potrebné primárne zabezpečiť produkciu dostatočného množstva potravín. Upozornila, že Ukrajina je 3. najväčším vývozcom pšenice, 4. vývozcom kukurice, pričom veľká časť vývozu smeruje na globálny trh.

Výmena názorov s Florikou Fink-Hooijerovou (DG ENVI) o príspevku európskych poľnohospodárov, vlastníkov lesov a družstiev k cieľom EÚ v oblasti biologickej rozmanitosti a kľúčovým témam: veľké šelmy, stratégia pre biologickú rozmanitosť a pôdu, obnova prírody

Tento bod prezentoval Humberto Delgado Rosa (DG ENVI). Upozornil na to, že klimatickú zmenu pociťuje aj verejnosť, ekologická kríza sa musí riešiť. Poľnohospodárstvo podľa neho môže byť aj klimaticky prívětivé, preto Komisia zverejnila stratégie F2F a v oblasti biodiverzity. Všetky iniciatívy sa usilujú o väčšiu udržateľnosť potravinového reťazca, dôležité bude využívanie veľkého potenciálu poľnohospodárskej pôdy. Preto Komisia predstavila svoju stratégiu v oblasti pôdy. K problematike

veľkých šeliem uviedol, že treba vykonávať preventívne opatrenia, ktoré sú efektívne. Na druhej strane vlci v prírode významne prispievajú k biologickej rozmanitosti. Na záver referoval o právne záväzných cieľoch v oblasti obnovy narušených ekosystémov, členské štáty budú musieť prijať svoje národné plány na obnovu prírody, v ktorých opíšu, akými špecifickými opatreniami plánujú dosiahnuť stanovené ciele.

Diskusia:

FI reprezentant upozornil na drastický dopad plánu Komisie na obnovu prírody na FI poľnohospodárstvo a lesníctvo, pritom oba sektory sú zásadné na zaistenie energetickej aj potravinovej nezávislosti.

ES reprezentant upozornil na katastrofálne suchá v ES, poľnohospodári potrebujú vodu a rozvoj nových nástrojov, napr. nových genomických techník na vytváranie odolnejších odrôd. Ďalej upozornil, že Komisia ešte stále nezverejnila posúdenie dopadov oboch stratégií a na fakt, že vlci a veľké šelmy nerozlišujú hranice štátov, súčasné smernice sú zastarané a nereflektujú novú situáciu. Kompenzácie poľnohospodárom plne nenahrádzajú všetky vynaložené náklady a straty (napr. nižšia dojivosť kráv kvôli stresu). Členské štáty musia mať možnosť využiť opatrenia na kontrolu populácie veľkých šeliem.

Zástupca DG ENVI uviedol, že je nevyhnutné obnoviť prírodné zdroje, ekosystémy a prírodu v EÚ.

Prezídium COPA

Predseda Christiane Lambertová (FR), ktorá na začiatok vyjadrila sklamanie nad vystúpením zástupcu DG ENVI v rámci spoločných prezídií.

Výmena názorov s Marie-Thérèse Bonneuovou (predsedníčkou združenia France Carbon Agri) o nízkouhlíkovom označení, metóde Carbon Agri a jej uplatňovaní vo FR

Cieľom nízkouhlíkového označenia, ktoré vytvorilo FR ministerstvo na ekologickú a solidárnu transformáciu, je prispieť k dosiahnutiu cieľov národnej nízkouhlíkovej stratégie vo FR. Označenie je prvým klimatickým certifikačným rámcom prijatým vo FR v roku 2018 a umožňuje spoločnostiam a organizáciám sledovať svoju uhlíkovú stopu, obchodovať s uhlíkovými kreditmi a inzerovať svoje prínosy z hľadiska emisií. Poľnohospodárom sa udeľujú „záporné emisné kredity“ na základe päťročného procesu, počas ktorého spolupracujú so špecializovanou certifikačnou organizáciou France Carbon Agri. Organizácia vyvíja spolu s poľnohospodármi a družstvami regionálne projekty, v ďalšom kroku kvantifikuje množstvo uskladneného uhlíku a necháva ho overiť externým audítorm, aby svoje obdržané kredity mohli poľnohospodári predať na trhu.

(Celá prezentácia je priložená v samostatnej prílohe k zápisu v českom jazyku.)

Na záver zástupkyňa uviedla, že treba prijať spoločné európske štandardy na certifikáciu uhlíkových kreditov, ktoré budú prispievať k ich hodnote. Ďalej uviedla, že vo FR už bola vykonaná uhlíková diagnostika 16 000 fariem chovajúcich dobytok, pričom certifikáciu obdržalo 1 300 z nich.

Schválenie:

- **návrhu diskusného dokumentu C-C k návrhu nariadenia Komisie týkajúceho sa produktov nespôsobujúcich odlesňovanie**

Komisia zverejnila návrh nariadenia k odlesňovaniu 17. 11. 2021. Dokument sekretariátu poukazuje na dopady, ktoré by toto nariadenie mohlo mať na odvetvie poľnohospodárstva a lesníctva.

Návrh dokumentu bol schválený.

- **návrh stanoviska C-C k udržateľnosti krmív**

Pracovná skupina pre krmivá vypracovala návrh pozičného dokumentu, ktorý bol schválený.

- **pozície C-C k balíku Fit for 55**

Sekretariát sa rozhodol vypracovať horizontálnu pozíciu, keďže balík Fit for 55 zasahuje do širokého spektra oblastí.

V diskusii BE reprezentant ocenil horizontálny prístup k obnoviteľným zdrojom energie (OZE).

PL reprezentant upozornil na aktuálnu neistotu ohľadom dodávok zemného plynu z Ruska, preto ho zaujímalo, či Komisia plánuje diskusie o využití nových technológií alebo už existujúcej plynárenskej štruktúry na bioplyn.

Sekretariát uviedol, že C-C prijali k OZE svoju špecifickú pozíciu a prezidentka COPA podporila dôležitosť energetickej suverenity EÚ, návrh PL reprezentanta preto označila za relevantný, pričom poľnohospodárstvo by malo ponúknuť svoje možnosti.

- **návrhu stanoviska C-C k uhlíkovému poľnohospodárstvu, LULUCF a ESR**

Sekretariát informoval o svojom rozhodnutí rozdeliť dokument na 2 samostatné: pre uhlíkové poľnohospodárstvo, ktorý je práve predložený na schválenie a pre LULUCF a ESR.

Sekretariát informoval o obdržaných písomných pripomienkach od FR delegácie, finálna verzia dokumentu bude zaslaná po zapracovaní všetkých zmienených pripomienok.

DK reprezentant odporučil zamerať sa na pozičný dokument k mechanizmu kompenzácie uhlíka na hraniciach (CBAM), najmä v kontexte vysokých cien a nedostatku hnojív, čo generálny sekretár označil za veľmi relevantné.

- **návrhu diskusného dokumentu C-C k novej pôdnej stratégii EÚ**

Stratégia bola zverejnená v novembri 2021, sekretariát pripravil návrh diskusného dokumentu, v ktorom opakuje postoj C-C proti vytváraniu akýchkoľvek ďalších legislatívnych aktov k pôde, ktorými by sa posilňovala byrokracia a ktoré by boli v rozpore so subsidiaritou a proporionalitou právomocí členských štátov.

Dokument bol prijatý.

- **návrhu prehlásenia k smernici o podávaní správ o udržateľnosti podniku (revízia smernice o nefinančnom výkazníctve)**

Sekretariát na revidovaný návrh smernice zareagoval aktualizáciou svojho prehlásenia, v ktorom okrem iného zdôrazňuje špecifické postavenie družstiev v EÚ. Návrhom Komisie sa aktuálne zaoberá Parlament, podľa posledných informácií by malo hlasovanie vo výbore JURI prebehnúť 15. 3. 2022.

Dokument bol prijatý.

- **návrhu dokumentu Názory európskych farmárov a poľnohospodárskych družstiev na budúcnosť odvetvia ryže**

Dokument pripravila pracovná skupina pre ryžu, cieľom je informovať zákonodarcov o tom, ako je európska produkcia ryže v súlade s budúcou európskou legislatívou.

Dokument bol prijatý.

Aktualizované informácie o procese reformy SPP a Európskej zelenej dohody (EZD) Doteraz ešte BG a BE (Flámsko) nezaslali Komisii svoje strategické plány. Sekretariát pracuje na analýzach predložených plánov, najmä na porovnaní finančných alokácií na špecifické opatrenia.

Komisia pokračuje v príprave sekundárnej legislatívy, návrhy prejednáva s členskými štátmi.

Sekretariát priebežne rozosiela členským organizáciám obdržané návrhy na pripomienkovanie.

Stratégia Z farmy na stôl (F2F): aktuálny stav revízie smernice o udržateľnom využívaní pesticídov a revízie propagačnej politiky EÚ

Návrh revízie bude zverejnený v marci 2022. Dňa 15. 2. 2022 sekretariát a predsedníctvo pracovnej skupiny pre fytosanitárne otázky rokovali so zástupcami DG SANTE. Komisia však odmietla rokovať o uniknutom dokumente s možným právne záväzným cieľom zníženia použitia pesticídov o 50 %.

Zástupcovia C-C nedávno rokovali s komisárom pre poľnohospodárstvo, počas ktorého komisár prvýkrát jasne uviedol, že nebude súhlasiť s vyradením mäsa a vína (všeobecne žiadneho produktu) z propagačnej politiky. Usiluje sa však o to kabinet F. Timmermansa a mnoho neziskových organizácií.

Nová stratégia EÚ v oblasti lesníctva

Sekretariát referoval o nadchádzajúcich debatách v Európskom parlamente, výbor ENVI sa usiluje o viac kompetencií v príprave stanoviska Parlamentu. Výbor AGRI organizuje 28. 2. 2022 verejné vypočutie na túto tému a 16. 3. 2022 bude vo výbore AGRI prezentovaná správa výboru, ktorej spravodajkyňou je Ulrike Müllerová (DE, Renew).

Aktuálny stav práce C-C a Európskeho parlamentu k téme veľkých šeliem

Podľa sekretariátu je kľúčové prezentovať štatistiky výskytu veľkých šeliem v krajinách EÚ, preto pripravuje mapu výskytu, ktorá by mala byť zverejnená 7. 3. 2022 a bude k dispozícii členským organizáciám. Sekretariát informoval o nezhodách medzi europoslancami vo výboroch AGRI (usilujú sa o väčšiu ochranu poľnohospodárov s možnosťou obmedzovať populácie vlkov) a ENVI (výskyt šeliem posudzujú len ako prínos pre biodiverzitu).

Medzinárodný obchod a situácia na trhu

Sekretariát referoval o pripravovanej správe Komisie o zdravotných a ekologických normách EÚ pre dovážané produkty. Mala by byť zverejnená v júni 2022. Prvá debata o tzv. zrkadlových opatreniach v rámci Rady pre poľnohospodárstvo a rybolov prebehla vo februári, ďalšia sa očakáva v marci.

UK: Dohoda o Protokole stále nebola dosiahnutá.

Rusko vs. Ukrajina: Sekretariát analyzoval doterajší stav vzájomného obchodu EÚ s Ukrajinou, Ruskom a Bieloruskom. (Dokument je priložený k zápisu v českom jazyku.) Ukrajina je čistý vývozca

poľnohospodárskych a potravinárskych produktov, v posledných 10 rokoch získala značný podiel na medzinárodných trhoch. Je jednou z mála krajín na svete, ktoré by mohli zvýšiť čistý export obilia, v budúcnosti jej rola na trhoch ešte porastie. Teraz je 4. najväčším externým dodávateľom potravín pre EÚ a poskytuje asi štvrtinu dovozu obilnín a rastlinných olejov, pri kukurici takmer polovicu. K aktuálnej situácii generálny sekretár uviedol, že ju sleduje a podporuje kroky EÚ.